

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา
ตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล

THE PRIORITY NEEDS IN DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT OF
BANDUNGWITTAYA SCHOOL BASED ON THE CONCEPT OF DIGITAL LITERACY

¹ปัญชिता สุวรรณชาติ Punchita Suwanchatree ²พงษ์ลิขิต เพชรผล Ponglikit Petpon

^{1,2}จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding author E-mail 6680086527@student.chula.ac.th

Article Received: May 05, 2026. Revised: August 21, 2026. Accepted: August 26, 2026.

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาทตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาทตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล เป็นการวิจัยแบบบรรยาย โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูโรงเรียนบ้านดุงวิทยา จำนวนทั้งสิ้น 102 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจงและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาทตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาทตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาทตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล พบว่าด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาที่สูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามลำดับ

คำสำคัญ: ความฉลาดรู้ดิจิทัล, การบริหารวิชาการ, โรงเรียน, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the current and desired states of academic management at Bandungwittaya School based on the concept of digital literacy, and 2) to assess the priority needs for developing academic management at Bandungwittaya School based on the same concept. This study employed a descriptive research design. The respondents consisted of 102 participants, including the school director, deputy directors, and teachers, selected through purposive and simple random sampling. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.97. Data were analyzed using arithmetic

mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) for ranking priority needs.

The research findings revealed that: 1) the current state of academic management development at Bandungwittaya School based on the concept of digital literacy was overall at a moderate level, while the desirable state was overall at the highest level; and 2) regarding the priority needs for academic management development based on the concept of digital literacy, the aspect with the highest need for development was school curriculum development, followed by measurement and evaluation, learning management, and development and utilization of educational technology media, respectively.

Keyword: Digital Literacy, Academic Management, School, School Curriculum Development

บทนำ

ในปัจจุบัน โลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคมอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) ซึ่งไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสุขภาพของผู้คนทั่วโลกเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยเร่งปฏิกิริยาที่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการศึกษาอย่างสิ้นเชิง (UNESCO, 2023) สถานศึกษาทั่วโลกต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้จากห้องเรียนปกติสู่ระบบออนไลน์ในระยะเวลาอันสั้น นำไปสู่การเร่งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง (OECD, 2023) วิกฤตครั้งนี้จึงกลายเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่นำพาโลกเข้าสู่ยุคแห่งการเรียนรู้ดิจิทัลที่เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเท่าเทียม (World Economic Forum, 2023) อย่างไรก็ตาม แม้การเข้าถึงข้อมูลจะง่ายขึ้นในยุคหลังโควิด-19 แต่กลับเพิ่มความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม เช่น ข้อมูลเท็จ การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ และการละเมิดความเป็นส่วนตัว ปรากฏการณ์เหล่านี้จึงสะท้อนถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่พลเมือง โดยเฉพาะเยาวชน ต้องมีความฉลาดรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และมีวิสัยทัศน์ในโลกยุคใหม่

สำหรับประเทศไทย บริบทของระบบการศึกษาได้ก้าวเข้าสู่สังคมดิจิทัลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ภาครัฐจึงได้กำหนดนโยบายสำคัญเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ที่มุ่งยกระดับคุณภาพประชาชนไทยให้มีทักษะดิจิทัลและรู้เท่าทันเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่กำหนดให้ความฉลาดรู้ดิจิทัลเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่ Thailand 4.0 ความฉลาดรู้ดิจิทัลจึงมิใช่เพียงแค่การใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีเป็นเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงความสามารถในการเข้าถึงการจัดการ การสื่อสาร และการประเมินข้อมูลอย่างมีสติและรับผิดชอบ เพื่อสร้างรากฐานของการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่สมบูรณ์ (UNESCO, 2025)

เมื่อพิจารณาในระดับพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีได้ขานรับนโยบายดังกล่าวผ่านแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีภูมิคุ้มกันทางดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในปี พ.ศ. 2567 พบข้อเท็จจริงที่น่ากังวลว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลในระดับที่เพียงพอ โดยเฉพาะในด้านการประเมินความน่าเชื่อถือของ

ข้อมูลและจริยธรรมออนไลน์ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี, 2567) ปัญหานี้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของโรงเรียนบ้านดุงวิทยา (2568) ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จากการประเมินตนเองโดยการวิเคราะห์ SWOT พบว่า แม้โรงเรียนจะมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการก้าวทันเทคโนโลยี แต่ผู้เรียนจำนวนหนึ่งยังขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีวิจารณญาณ ขณะที่ครูผู้สอนบางส่วนยังมีข้อจำกัดในการออกแบบการเรียนรู้เชิงดิจิทัล ส่งผลให้เกิดปัญหาเชิงระบบในการบริหารงานวิชาการ ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตรที่ไม่เชื่อมโยงกับสมรรถนะดิจิทัล และการวัดผลการเรียนรู้ที่ยังไม่สะท้อนความเป็นจริงในยุคดิจิทัล

การบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2565) ในสถานะที่การเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ในห้องเรียน แต่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ (ปุนณัฐฐา มาเชก, 2565) โรงเรียนบ้านดุงวิทยาจึงจำเป็นต้องปรับปรุงระบบการบริหารวิชาการให้มีความทันสมัยและตอบโจทย์ความต้องการจำเป็นในยุคปัจจุบัน การบูรณาการแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการบริหารงานวิชาการไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ หรือการใช้สื่อเทคโนโลยี จึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถผลิตผู้เรียนที่มีสมรรถนะพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตและทำงานในโลกอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นในการศึกษาเรื่อง "ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดฉลาดรู้ดิจิทัล" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยให้ทราบถึงสถานการณ์ที่เป็นจริงและสิ่งที่ควรจะเป็น แต่ยังจะเป็นเข็มทิศสำคัญในการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อยกระดับการบริหารวิชาการของโรงเรียนบ้านดุงวิทยาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล และสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่ผู้เรียนอันเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดฉลาดรู้ดิจิทัล
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายโดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครูโรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งสิ้น 135 คน
 - 1.2 ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลวิจัยเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา จำนวน 4 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลเป็นคณะครูโรงเรียนบ้านดุงวิทยา โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random

Sampling) ได้จำนวน 97 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลจากการเทียบสัดส่วนจากตารางสำเร็จรูปของของ Krejcie and Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยยอมให้เกิดความคาดเคลื่อน $(E) \pm 5\%$ ได้จำนวนผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 102 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงาน ในตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนบ้านดุงวิทยา และวุฒิการศึกษาสูงสุด ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) จำนวน 6 ข้อ และตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล จำนวน 50 ข้อ เป็นแบบตอบสนองคู่ (Duel-response Format) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหาร การศึกษา ด้านความฉลาดรู้ดิจิทัล และผู้บริหารโรงเรียน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เกี่ยวกับภาษาที่ใช้ความครอบคลุมในเนื้อหา ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และความเหมาะสมของจำนวนข้อคำถาม โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยนำไปปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ถือว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล พบว่า มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ ที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 จึงนำมาปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งตรวจสอบจำนวนข้อคำถามโดยให้ทุกข้อของประเด็นย่อยของการวิชาการถามให้ครอบคลุมประกอบของความฉลาดรู้ดิจิทัล จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนอนุบาล ศรีสุทโธ ซึ่งเป็นโรงเรียนข้างเคียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 1 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นคณะผู้บริหารและคณะครู จำนวน 30 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์เที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเที่ยง 0.97 ซึ่งอยู่ในระดับสูงมาก ตามเกณฑ์การแปลผลที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในการวัดที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือในบริบทของการวิจัยครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้รวบรวมข้อมูลเป็นฉบับเอกสาร โดยได้แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างในวันประชุมครูของโรงเรียน และเก็บรวบรวมชุดแบบสอบถามหลังจบการประชุม

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 102 ฉบับ ติดตามการตอบและเก็บรวบรวมเอกสารแบบสอบถามคืนได้ จำนวน 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีอัตราการตอบกลับจำแนกตามตำแหน่ง ดังนี้ ตัวอย่างผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ตอบกลับจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน ตอบกลับจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และคณะครูจำนวน 97 คน ตอบกลับจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล เป็นแบบตอบสนองคู่ (Duel-response Format) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย 5 ระดับ

จากนั้นวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากสูตร Modified Priority Needs Index (PNImodified) และจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ ใช้สูตรการคำนวณ PNImodified ของสุวิมล ว่องวานิช (2558)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล โดยอ้างอิงกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการ 4 องค์ประกอบ และอ้างอิงกรอบแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล 5 องค์ประกอบ ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล พิจารณาตามข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการและองค์ประกอบความฉลาดรู้ดิจิทัล

ข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ		ประเด็น	องค์ประกอบความฉลาดรู้ดิจิทัล					M
			การเข้าถึง การจัดการ และ การประเมินข้อมูล	ทักษะทางเทคนิคและการใช้เทคโนโลยี	การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการสร้างสรรค์	ความปลอดภัยและจริยธรรมดิจิทัล	การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาอาชีพ	
1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	การกำหนด	D	2.56	2.66	2.49	2.63	2.55	2.58
	คุณลักษณะหรือ	I	4.79	4.80	4.80	4.76	4.80	4.80
		PNImodified	0.87	0.81	0.93	0.81	0.89	0.86

(1)	สมรรถนะอันพึงประสงค์ (1)	(ลำดับ)	(3)	(4)	(1)	(4)	(2)	-
	การวางแผนทางการ	D	3.03	3.14	2.92	3.02	3.14	3.05
	จัดประสบการณ์การเรียนรู้	I	4.90	4.89	4.88	4.93	4.93	4.91
	เรียนรู้	PNI _{modified}	0.62	0.56	0.67	0.63	0.57	0.61
	(2)	(ลำดับ)	(3)	(5)	(1)	(2)	(4)	-
รวม		D = 2.81 I = 4.85 PNI _{modified} = 0.73						
2.การจัดการเรียนรู้ (3)	การวางแผนจัดการเรียนรู้	D	3.25	3.09	3.11	2.62	2.83	2.98
	(2)	I	4.84	4.87	4.89	4.78	4.82	4.84
		PNI _{modified}	0.49	0.59	0.57	0.83	0.70	0.62
		(ลำดับ)	(5)	(3)	(4)	(1)	(2)	-
	การจัดกระบวนการเรียนรู้	D	2.94	3.12	3.07	3.19	3.12	3.09
	(3)	I	4.87	4.89	4.91	4.92	4.90	4.90
		PNI _{modified}	0.62	0.56	0.67	0.63	0.57	0.59
		(ลำดับ)	(3)	(5)	(1)	(2)	(4)	-
	การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้	D	2.83	2.75	2.80	2.85	2.81	2.81
	(1)	I	4.92	4.88	4.89	4.91	4.91	4.90
		PNI _{modified}	0.74	0.78	0.75	0.72	0.75	0.74
		(ลำดับ)	(4)	(1)	(2)	(5)	(2)	-
รวม		D = 2.96 I = 4.88 PNI _{modified} = 0.65						
3.การวัดและการประเมินผล (2)	การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล	D	2.94	2.82	2.91	2.85	2.87	2.88
	(2)	I	4.87	4.85	4.84	4.85	4.91	4.87
		PNI _{modified}	0.66	0.72	0.66	0.70	0.71	0.69
		(ลำดับ)	(5)	(1)	(4)	(3)	(2)	-
	การพัฒนาเครื่องมือ	D	2.83	2.94	2.87	2.82	2.82	2.86
	(1)	I	4.87	4.87	4.88	4.86	4.88	4.87
		PNI _{modified}	0.70	0.66	0.70	0.72	0.73	0.70
		(ลำดับ)	(3)	(5)	(3)	(2)	(1)	-
	การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	D	2.93	2.90	2.92	2.91	2.94	2.92
	(3)	I	4.86	4.86	4.87	4.86	4.87	4.87
		PNI _{modified}	0.66	0.68	0.67	0.67	0.66	0.67
		(ลำดับ)	(4)	(1)	(3)	(2)	(5)	-
รวม		D = 2.89 I = 4.87 PNI _{modified} = 0.69						
4.การพัฒนาและ การใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา (4)	การผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้	D	2.98	3.08	2.99	2.87	2.93	2.97
	(1)	I	4.90	4.90	4.89	4.89	4.88	4.89
		PNI _{modified}	0.65	0.59	0.64	0.70	0.67	0.65
		(ลำดับ)	(3)	(5)	(4)	(1)	(2)	-

การนำสื่อการเรียนรู้	D	3.00	3.13	3.15	3.09	3.20	3.11
รวมถึงเทคโนโลยีทาง	I	4.91	4.94	4.91	4.94	4.94	4.93
การศึกษามาใช้ใน	PNI _{modified}	0.64	0.58	0.56	0.60	0.55	0.59
กระบวนการเรียนรู้							
(2)	(ลำดับ)	(1)	(3)	(4)	(2)	(5)	-
รวม	D = 3.03 I = 4.91 PNI _{modified} = 0.62						
รวมทั้งหมด	D = 2.92 I = 4.88 PNI _{modified} = 0.67						

หมายเหตุ D = สภาพปัจจุบัน, I = สภาพที่พึงประสงค์, PNI_{modified} = ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น

จากตารางที่ 1 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล พิจารณาตามข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการและองค์ประกอบความฉลาดรู้ดิจิทัล พบว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและการประเมินผล การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านพบประเด็นสำคัญดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การกำหนดคุณลักษณะหรือสมรรถนะอันพึงประสงค์ โดยเมื่อเรียงลำดับตามองค์ประกอบความฉลาดรู้ดิจิทัล พบว่า การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการสร้างสรรค์ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวัดและการประเมินผล พบว่าประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนาเครื่องมือ โดยเมื่อเรียงลำดับตามองค์ประกอบความฉลาดรู้ดิจิทัล พบว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาอาชีพ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด สำหรับด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่าประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ โดยเมื่อเรียงลำดับตามองค์ประกอบความฉลาดรู้ดิจิทัล พบว่า ทักษะทางเทคนิคและการใช้เทคโนโลยี มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ส่วนด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่าประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยเมื่อเรียงลำดับตามองค์ประกอบความฉลาดรู้ดิจิทัล พบว่า ความปลอดภัยและจริยธรรมดิจิทัล มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา ตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล สามารถอภิปรายผลได้ในประเด็นสำคัญเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด (PNI_{modified} = 0.73) โดยเฉพาะในประเด็นการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและการบูรณาการทักษะดิจิทัลเข้าสู่รายวิชาต่างๆ ผลดังกล่าวสะท้อนว่า แม้โรงเรียนจะมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง แต่หลักสูตรปัจจุบันอาจยังไม่ยืดหยุ่นหรือตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้อย่างทันทั่วทั้งสอดคล้องกับรายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียนบ้านดุงวิทยา ปีการศึกษา 2566 ที่ระบุว่า โรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) แต่ยังคงต้องเสริมสร้างการนำเทคโนโลยีมาบูรณาการในโครงสร้างหลักสูตรให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น (โรงเรียนบ้านดุงวิทยา, 2568) ทั้งนี้ แนวคิด

ความฉลาดรู้ดิจิทัลต้องอาศัยกระบวนการออกแบบหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ UNESCO (2018) ที่เสนอว่า หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ต้องไม่จำกัดเพียงการสอนใช้เครื่องมือ แต่ต้องบูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์ การประเมินข้อมูล และจริยธรรมดิจิทัลเข้าไปในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. ด้านการวัดและการประเมินผล เป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นรองลงมา ($PNI_{modified} = 0.69$) แสดงให้เห็นว่า การวัดผลในรูปแบบเดิมที่เน้นการทดสอบความจำ อาจไม่ตอบโจทย์การประเมินสมรรถนะที่สอดคล้องกับแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล ผลลัพธ์นี้ชี้ให้เห็นความท้าทายในการปรับเปลี่ยนเครื่องมือวัดผลให้ครอบคลุมทักษะการปฏิบัติ สอดคล้องกับรายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียนที่ระบุว่า การประเมินผลส่วนใหญ่ยังพึ่งพาแบบทดสอบมาตรฐาน มากกว่าการประเมินจากชิ้นงานหรือกระบวนการทำงานจริง แนวทางที่เหมาะสมจึงควรเป็นการประเมินผลตามสภาพจริง ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานผ่านสื่อดิจิทัล เช่น แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-Portfolio) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ISTE (2016) ที่สนับสนุนให้สถานศึกษาใช้เครื่องมือเทคโนโลยีในการวัดผลที่หลากหลาย เพื่อสะท้อนความสามารถในการสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาของผู้เรียนได้อย่างแม่นยำ

3. ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่ามีความต้องการจำเป็นในลำดับที่สาม ($PNI_{modified} = 0.65$) โดยสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ผลลัพธ์นี้ชี้ให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างนโยบายด้านเทคโนโลยีกับการปฏิบัติจริงในห้องเรียน สะท้อนให้เห็นว่าครูผู้สอนอาจยังต้องการการสนับสนุนด้านเทคนิคหรือกลยุทธ์ในการจัดการชั้นเรียนแบบผสมผสาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Eshet-Alkalai (2004) ที่เน้นว่า การสร้างความฉลาดรู้ดิจิทัลต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น ผู้เรียนต้องมีบทบาทเป็นผู้สร้างสรรค์เนื้อหา ไม่ใช่เพียงผู้บริโภคข้อมูล ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและแก้ปัญหาด้วยเทคโนโลยีจริง

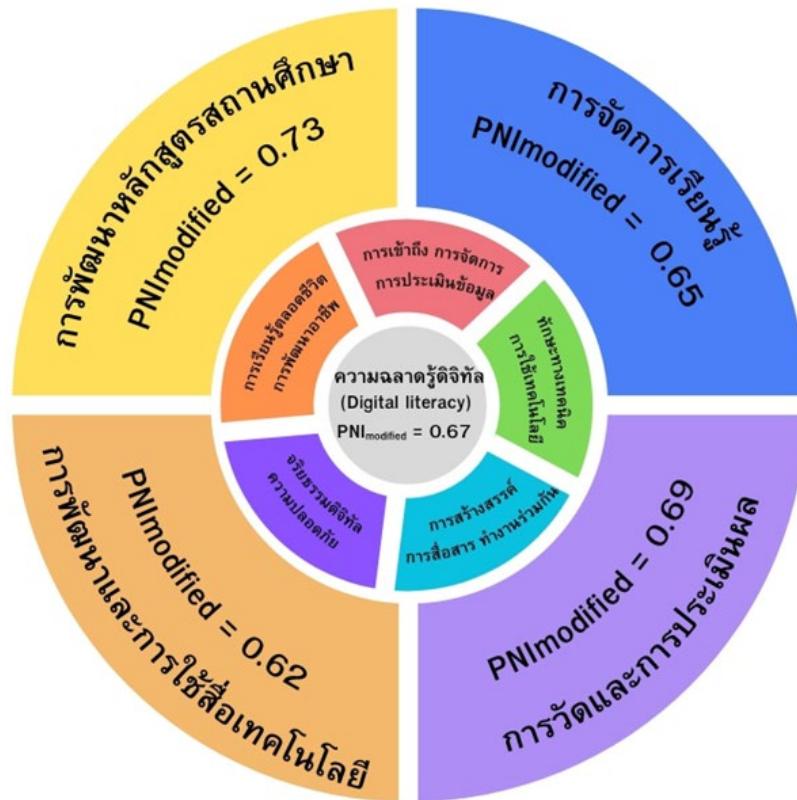
4. ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยี แม้จะเป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 0.62$) แต่ก็ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ขาดไม่ได้ในการขับเคลื่อนงานวิชาการ การที่ด้านนี้มีความต้องการจำเป็นต่ำกว่าด้านอื่น อาจสะท้อนว่าโรงเรียนมีความพร้อมด้านอุปกรณ์ระดับหนึ่งแล้ว แต่ประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนาต่อคือ การนำสื่อไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการจัดหาเพียงอย่างเดียว

สรุปภาพรวม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การบริหารวิชาการตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัลในโรงเรียนบ้านดุงวิทยา โดยภาพรวมยังมีความท้าทายในการพัฒนาให้บรรลุสภาพที่พึงประสงค์ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สะท้อนถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับคุณภาพการออกแบบโครงสร้างการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่พบว่า การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ส่วนใหญ่ยังคงเน้นครูเป็นศูนย์กลาง มากกว่าการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นและทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง การยกระดับการบริหารวิชาการในยุคปัจจุบันจึงต้องมุ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะทางดิจิทัล สามารถรู้เท่าทันสื่อ เข้าใจสิทธิและจริยธรรมบนโลกออนไลน์ เพื่อนำไปสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566)

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านดุงวิทยาภายใต้กรอบแนวคิด ความฉลาดรู้ดิจิทัล โดยประกอบด้วยองค์ประกอบการบริหารวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล และการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

องค์ประกอบความฉลาดรู้ดิจิทัลประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การเข้าถึง การจัดการ และการประเมินข้อมูล ทักษะทางเทคนิคและการใช้เทคโนโลยี การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการสร้างสรรค์ ความปลอดภัยและจริยธรรมดิจิทัล และการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาอาชีพ โดยสรุปองค์ความรู้การวิจัย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ในการวิจัยศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการ
โรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ในการวิจัยศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนบ้านดุงวิทยาตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบของความฉลาดรู้ดิจิทัลถูกเชื่อมโยงโดยตรงกับองค์ประกอบของงานบริหารวิชาการของโรงเรียนบ้านดุงวิทยา ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งเป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 0.73$) รองลงมา คือ 2) การวัดและการประเมินผล เป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาอยู่ในลำดับที่สอง ($PNI_{modified} = 0.69$) ถัดมา และ 3) การจัดการเรียนรู้ เป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาอยู่ในลำดับที่สาม ($PNI_{modified} = 0.65$) ตามลำดับ ในขณะที่ 4) การพัฒนาและ การใช้สื่อเทคโนโลยี เป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 0.62$) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า กลไกสำคัญอันดับแรกในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา คือการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้บูรณาการทักษะด้านดิจิทัล เพื่อเป็นแกนหลักในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล รวมทั้งการพัฒนาและ การใช้สื่อเทคโนโลยี ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญ ทั้งในด้านการเข้าถึงข้อมูล ทักษะทางเทคโนโลยี การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ และการมีจริยธรรมดิจิทัล เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ในภาพยังเป็นการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) กับการบริหารวิชาการอย่างเป็นระบบ โดยเน้นว่า การพัฒนาการบริหารวิชาการในโรงเรียนบ้านดุงวิทยา ควรมุ่งส่งเสริมให้เกิดความฉลาดรู้ดิจิทัลในหมู่ผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) การเข้าถึง การจัดการ และการประเมินข้อมูล 2) การใช้เทคโนโลยีและทักษะทางเทคนิค 3) การสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน 4) จริยธรรมดิจิทัลและความปลอดภัย และ 5) การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาอาชีพ องค์ประกอบเหล่านี้สะท้อนถึงคุณลักษณะของนักเรียนที่ได้รับการออกแบบผ่านระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งนักเรียนต้องมีบทบาทเชิงรุกในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี และต้องสามารถนำความรู้ดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา สร้างสรรค์ผลงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมออนไลน์ได้อย่างปลอดภัยและมีคุณค่า (UNESCO, 2023) ทั้งนี้ ความฉลาดรู้ดิจิทัลไม่ได้เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยอัตโนมัติ แต่ต้องได้รับการสนับสนุนจากระบบการบริหารวิชาการที่มีโครงสร้างชัดเจน มีการบูรณาการเทคโนโลยีลงในหลักสูตร มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีการวัดและประเมินผลที่สะท้อนสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีของผู้เรียนอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566)

ในภาพรวม ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหมดในภาพที่ 1 ชี้ให้เห็นว่า หากโรงเรียนบ้านดุงวิทยามีการพัฒนาการบริหารวิชาการที่ตอบสนองต่อองค์ประกอบของความฉลาดรู้ดิจิทัล ย่อมจะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และสร้างนักเรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ ประเมินสื่อ รู้เท่าทันเทคโนโลยี และใช้ชีวิตในโลกยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเร่งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาตระหนักและเข้าใจแนวคิด ความฉลาดรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) อย่างลึกซึ้ง พร้อมทั้งจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการและสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึง ประเมิน และใช้ข้อมูลทางดิจิทัลได้อย่างปลอดภัยและมีจริยธรรม ทั้งนี้ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา ตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและระดับมากที่สุด ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนยังมีความท้าทายในการนำแนวคิดดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมในชั้นเรียนประจำวัน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรร่วมมือกันวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและพัฒนา โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีความยืดหยุ่น ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสามารถปรับใช้กับสภาพจริงของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางเทคนิค สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม และนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัลอย่างมีคุณภาพ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุดในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรนับเป็นหัวใจสำคัญในการกำหนดทิศทางการเรียนรู้ วางกรอบเนื้อหา และจัดประสบการณ์ที่ตอบสนองต่อบริบทของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา ตามแนวคิดความฉลาดรู้ดิจิทัล โดยเฉพาะใน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ไปต่อยอดในการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาแนวทาง รูปแบบ หรือกลยุทธ์ในการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการสื่อเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักรู้ด้านจริยธรรมดิจิทัล และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างแท้จริง

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะความฉลาดรู้ดิจิทัล เนื่องจากผลการวิจัยชี้ว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรเป็นจุดที่มีความจำเป็นเร่งด่วนสูงสุด และครูผู้สอนคือกลไกหลักในการแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน การวิจัยในประเด็นนี้จะช่วยกำหนดทิศทางการพัฒนาทักษะของครู ด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ทันสมัย และการวัดประเมินผลทักษะดิจิทัลของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- บุญณัฐมา มาเชก. (2565). การบริหารองค์กรทางการศึกษาในยุคดิจิทัล. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2565). การบริหารงานวิชาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในวิถีชีวิตใหม่ สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- โรงเรียนบ้านดุงวิทยา. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2568. อุดรธานี: โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี.
- โรงเรียนบ้านดุงวิทยา. (2568). แผนกลยุทธ์ 5 ปี (พ.ศ. 2566–2570): แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านดุงวิทยา. อุดรธานี: โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. (2567). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567). อุดรธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. (2567). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. อุดรธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566–2570). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). รายงานการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). รายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2567). รายงานการศึกษากระบวนการและผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี. (2567). แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566–2570) จังหวัดอุดรธานี: ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. อุดรธานี: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Eshet-Alkalai, Y. (2004). Digital literacy: A conceptual framework for survival skills in the digital era. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 13(1), 93–106.
- International Society for Technology in Education (ISTE). (2016). ISTE standards for students. From <https://www.iste.org/standards/iste-standards-for-students>. Retrieved May 4, 2026.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- OECD. (2020). What students learn matters: Towards a 21st century curriculum. OECD Publishing. From <https://doi.org/10.1787/d86d4d9a-en> Retrieved May 4, 2026.
- OECD. (2023). OECD Digital Education Outlook 2023: Towards an effective digital education ecosystem. OECD Publishing. From <https://doi.org/10.1787/c74f03de-en> Retrieved May 4, 2026.
- UNESCO. (2018). ICT competency framework for teachers: Version 3. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. From <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000265721> Retrieved May 4, 2026.
- UNESCO. (2023). Global education monitoring report 2023: Technology in education – A tool on whose terms? UNESCO. From <https://doi.org/10.54676/UZQV8501> Retrieved May 4, 2026.
- UNESCO. (2025). Digital literacy. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). From <https://www.unesco.org/en/literacy/need-know> Retrieved May 4, 2026.
- World Economic Forum. (2023). The future of jobs report 2023. World Economic Forum. From <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2023> Retrieved May 4, 2026.